

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Soňa Köhlerová

Celní správa jako správce daní v České republice

Bakalářská práce

Olomouc 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Celní správa jako správce daní v České republice“ vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 27. 3. 2013

.....
Soňa Köhlerová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu JUDr. Pavlu Matouškovi za ochotu, cenné připomínky, náměty, rady a vstřícný přístup.

Já, níže podepsaná Soňa Köhlerová, autorka bakalářské práce na téma „Celní správa jako správce daní v České republice“, která je literárním dílem ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (*autorský zákon*), dávám tímto jako subjekt údajů svůj souhlas ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., správci:

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI, KŘÍŽKOVSKÉHO 8, 771 47
OLOMOUC, ČESKÁ REPUBLIKA

ke zpracování osobních údajů v rozsahu: jméno a příjmení v informačním systému, a to včetně zařazení do katalogů, a dále ke zpřístupnění jména a příjmení v katalozích a informačních systémech Univerzity Palackého, a to včetně neadresného zpřístupnění pomocí metod dálkového přístupu. Údaje mohou být takto zpřístupněny uživatelům služeb Univerzity Palackého. Realizaci zpřístupnění zajišťuje ke dni tohoto prohlášení vnitřní složka Univerzity Palackého, která se nazývá Knihovna UP.

Souhlas se poskytuje na dobu ochrany autorského díla dle zákona č. 121/2000 Sb.

Prohlašuji tímto, že mé osobní údaje uvedené v této práci jsou pravdivé.

V Olomouci dne 27. března 2013

.....
Soňa Köhlerová

Obsah

Seznam použitých zkratk	7
Úvod	8
1 Celní správa a její funkce	10
1.1 Pojem celní správa a právní úprava celnictví	10
1.2 Hierarchie celních orgánů	13
1.3 Prvotní funkce celní správy	16
1.3.1 Funkce fiskální – výběr cla	17
1.3.2 Funkce dohledu v rámci regulační a ochranné funkce	17
1.4 Sekundární funkce celní správy	18
1.4.1 Funkce obranná	19
1.4.2 Funkce bezpečnostní	19
2 Celní správa a správa daně z přidané hodnoty	20
2.1 Pojem DPH a jeho právní úprava před vstupem České republiky do Evropské unie	20
2.2 Harmonizace DPH v EU	21
2.3 Celní správa jako správce DPH	22
3 Správa spotřebních daní	24
3.1 Daň z minerálních olejů	25
3.2 Daň z tabákových výrobků	25
3.3 Daň z lihu	26
3.4 Daň z piva	27
3.5 Daň z vína a meziproductů	27
3.6 Celní orgán jako správce daní spotřebních	28
4 Správa ekologických daní	31
4.1 Daň ze zemního plynu	32
4.2 Daň z pevných paliv	32
4.3 Daň z elektřiny	33
4.4 Celní orgán jako správce ekologických daní	34
5 Souvztažnost celní a finanční správy (dělená správa) a souvztažnost v rámci celní unie	37
Závěr	40
Přílohy	42
Seznam použitých zdrojů a literatury	43
Abstrakt	45
Abstract	45

Klíčová slova	46
Key words.....	46

Seznam použitých zkratk

celní zákon – zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

ČR – Česká republika

ČS – Československo

DG TAXUD - Directorate General 'Taxation and Customs Union' = GŘ TAXUD – Generální ředitelství pro daně a celní unii

DPH – daň z přidané hodnoty

DPHZ – zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

EHS – Evropské hospodářské Společenství

ES – Evropská společenství

EU – Evropská unie

FO – fyzická osoba

MCK – Modernizovaný celní kodex

PO – právnická osoba

SPD – spotřební daně

SPDZ - zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

SŘ – zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

WTO – World Trade Organisation = Světová obchodní organizace

ZCelS - zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů

ZSVR – zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Za téma své bakalářské práce jsem si zvolila téma Celní správa jako správce daní v České republice. Celní správa má v České republice (dále jen ČR) dlouholetou tradici a přesahuje do všech oblastí státní správy, ale ve své práci se zaměřím na oblast finanční. Svoji práci dělím do pěti hlavních kapitol rozdělených dále do několika podkapitol.

Svou bakalářskou práci zaměřuji na celnictví, jak na území ČR, tak i v kontextu Evropské unie (dále jen EU). Vycházela jsem z literatury především českých autorů: Clo P. Matouška, *Finanční právo* Bakeše a kolektivu, 6. upravené vydání, *Finanční právo a jeho instituty* L. Grúně, 3. aktualizované vydání, *Tendence daňového a celního práva v 21. století* T. Špírkové a kolektivu a v neposlední řadě i z publikace *Clo a celní politika od A do Z* M. Kárníka. Zdrojem informací pro mne byly i právní předpisy týkající se dané problematiky, a to jak tuzemské, tak na úrovni komunitární. Nemalou měrou jsem čerpala i z oficiálních internetových stránek Celní správy České republiky.

V první části své bakalářské práce se zabývám celní správou a jejími funkcemi. Rozebírám hierarchické postavení celních orgánů, změnu jejich pravomocí po vstupu ČR do EU a dotýkám se i komparace hierarchie celních orgánů v roce 2012 a 2013 po přijetí nové právní úpravy.

V dalších kapitolách své bakalářské práce se věnuji vztahu celní správy k dani z přidané hodnoty. Charakterizuji daň z přidané hodnoty a její úpravu před vstupem ČR do EU. Dále popisují harmonizaci daně z přidané hodnoty po vstupu ČR do EU a její důsledky pro celní orgány jako správce daně.

Následující kapitolu věnuji spotřebním daním, kde rozebírám daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproductů – uvádím jejich stručnou charakteristiku, právní úpravu, sazby a v samostatné kapitole popisují, jakou měrou se na jejich správě podílí celní orgány. Stejnou pozornost věnuji v předposlední kapitole ekologickým daním, konkrétně dani ze zemního plynu, dani z pevných paliv a dani z elektřiny, snažím se o jejich stručnou charakteristiku a rozebírám úlohy celních orgánů v souvislosti s těmito daněmi.

Na závěr rozebírám souvztažnost celní správy a správy finanční, jedná se o tzv. správu dělenou. Celní správa kromě tradičních funkcí vykonává i funkce pro ni netradiční, jako správu poplatků v rámci dělené správy, ke které je celní správa ČR kompetentní na základě ustanovení správního řádu, kdy mají oprávnění vymáhat peněžité plnění, která byla uložena jinými správními orgány, ale řadí se sem i provádění exekucí či kontrola placení mýta.

Dotýkám se i souvztažnosti EU při správě daní a snahu o harmonizaci daní, které jsou teprve v počátcích.

1 Celní správa a její funkce

1.1 Pojem celní správa a právní úprava celnictví

Zmínky o celnících a celnictví jsou velmi staré - už v Bibli najdeme zmínku o apoštolu Matoušovi, který byl celníkem.¹

Celní právo je součástí veřejného práva, pododvětvím práva finančního a představuje soubor právních norem upravujících clo, správu cla, celní řízení, výkon celnictví, výkon ochrany ekonomiky EU, výkon mezinárodní součinnosti v oblasti celnictví, výkon represivních opatření za porušení celních předpisů, výkon celního zástavního práva, zajištění a prodeje zboží a výkon celní administrativy.² Celní právo obsahuje celou řadu odborných pojmů. Některé z těchto pojmů lze vzhledem k jejich podstatě a významu charakterizovat jako finančněprávní instituty sekundárního postavení a našly si cestu i do legálních definic v celních zákonech, ovšem v redukované podobě.³

Celní správu ČR můžeme definovat jako orgány státní správy s charakterem bezpečnostního sboru zajišťující výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní, jakož i dalších svěřených nefiskálních činností ve prospěch státu i jeho občanů. Celní správa je podřízena Ministerstvu financí ČR a působí na celém území ČR. Zaměstnanci celní správy jsou zaměstnanci ve služebním poměru a zaměstnanci v pracovním poměru.⁴

Česká celní správa, stejně jako celní správy ostatních států, má v současnosti kromě jiných úkolů dva základní úkoly, kterými jsou zaprvé ochrana a regulace trhu EU formou výběru cla z dováženého zboží a zadruhé dohled nad tím, aby toto zboží neohrožovalo životy nebo zdraví lidí, zvířat či rostlin. Vývoj ekonomické situace, včetně zahájení příprav na členství v EU, naléhavě vyžadoval, aby celní správa při plnění svých úkolů co nejvíce usnadňovala legální mezinárodní obchod, aniž by poklesla úroveň kontroly. Tohoto cíle mohlo být dosaženo jen za pomoci modernizace celní správy, a to jak v oblasti celního řízení, tak i v oblasti technického vybavení, zejména celního informačního systému. Další významnou okolností, která výrazně předurčila současnou podobu české celní správy, byl vstup ČR do EU. Z pohledu celní správy nešlo jen o samotný akt vstupu, ale o dlouholeté období sblížování celní legislativy a celních postupů s evropskými standardy. Navíc došlo v důsledku rozšíření EU ke zrušení pravidelných celních kontrol na pozemních

---

¹ MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ, Lenka. *Clo*. Praha: ASPI, 2007. s. 4.

² ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva v 21. století*. Iuridicum Olomoucense, o.p.s., PF UPOL, 2011. s. 37.

³ GRŮŇ, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Linde Praha, 2009. s. 204.

⁴ Celní správa České republiky [online]. [cit. 1. února 2013]. Dostupné na: <www.celnisprava.cz>.

hranicích ČR a naopak celní správě přibyly nové úkoly, např. v oblasti společné zemědělské politiky nebo statistiky vnitrounijního obchodu. Současně s těmito změnami došlo také k celkové změně vnitřní organizace služby.⁵

Celnictví upravuje celá řada právních předpisů nejen českých, ale hlavně předpisy EU. Hlavním charakteristickým rysem současného celního práva je mimořádný rozsah právně upravené materie od celního zákona a množství prováděcích předpisů až po více než čtyřicet mezistátních smluv, dohod a úmluv.⁶

Celnictví a jeho právní úprava v rámci celé EU je nejvíce harmonizovanou oblastí práva. Můžeme hovořit o komunitarizaci celního práva, protože celní předpisy jsou postaveny na přímo použitelných předpisech EU a národní právní úprava ČR jim nesmí v ničem odporovat a nesmí ani žádné ustanovení předpisů EU opakovaně uvádět. Národní předpisy jednotlivých členských států EU, včetně ČR, pro vlastní výkon celnictví jsou jen doplňujícími předpisy právní úpravy EU anebo obsahují ustanovení, které EU zatím neřeší.

Z předpisů EU je základní předpisem EU pro oblast cla a celnictví Nařízení Rady č. 2913/1992, ze dne 12. října 1992, kterým se vydává Celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů, naposledy pozměněn Nařízením Rady (ES) č. 1186/2009. Celní kodex Společenství provádí Nařízení Komise (EHS) č. 2454/1993, ve znění pozdějších předpisů. Dalším významným právním předpisem je Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 450/2008, ze dne 23. dubna 2008 ve znění pozdějších předpisů, tzv. Modernizovaný celní kodex EU (dále MCK). U Celního kodexu Společenství a u MCK platí tzv. postupná účinnost, která je uvedena v článku 188 MCK, kdy od 24. 6. 2010 do 24. 6. 2013 jsou postupně rušeny články Celního kodexu Společenství a nabývají platnosti články MCK. Postupné rušení článků je zavedeno proto, že mnohé z nich se váží na vydání nových prováděcích předpisů a dokud není nový prováděcí předpis vytvořen, tak původní Celní kodex musí být zachován a být v platnosti, protože tak by MCK nebyl v praxi aplikovatelný z důvodů chybějícího prováděcího předpisu.⁷

Mezi hlavní národní právní předpisy upravující celnictví na našem území patří zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen celní zákon) a zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZCelS). Po vstupu do EU došlo v celním zákoně k významné redukci obsahu vypuštěním

---

⁵ Celní správa České republiky [online]. [cit. 1. února 2013]. Dostupné na: <<http://www.celnisprava.cz/cz/onas/Stranky/celni-sprava.aspx>>.

⁶ GRÚŇ, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Linde Praha, 2009. s. 202.

⁷ V současnosti se připravuje Přepřacovaný celní kodex EU, který by měl vstoupit v účinnost od roku 2015.

ustanovení upravujících oblastí obsažené v komunitární legislativě. ZCelS nahradil od 1. ledna 2013 původní zákon č. 185/2004 Sb., o celní správě České republiky (organizační a kompetenční předpis) a zavedl dvoustupňovou organizaci celní správy (které se budou věnovat v následující podkapitole), ale nově upravuje i některé správní delikty a přejímá řadu ustanovení z celního zákona (např. o právech a povinnostech celníka, zpracování informací).⁸

Vedle těchto stěžejních národních právních úprav existuje celá řada právních předpisů souvisejících s celnictvím a mezi ně patří zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DŘ), zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění pozdějších předpisů a z podzákonné právní úpravy zde uvádím například vyhlášku č. 285/2012 Sb., o územních pracovištích celních úřadů, které se nenacházejí v jejich sídlech, ve znění pozdějších předpisů nebo vyhlášku č. 286/2012 Sb., o vnějším označení, odznacích služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy, ve znění pozdějších předpisů.⁹

Dalším důležitým předpisem je Společný celní sazebník EU, stanovující jednotlivé sazby dováženého zboží. Základním předpisem Společného celního sazebníku EU v obecné části je Nařízení Rady č. 2658/1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném sazebníku, ve znění pozdějších předpisů. Celní sazebník obsahuje přílohu č. 1, která obsahuje společný celní sazebník a která se mění každý rok nařízením Komise EU.¹⁰ V současné době je platná příloha č. 1 ve znění nařízení Komise (EU) č. 927/2012.¹¹ Tuto přílohu vydává EU každý rok pro rok následující a musí tuto přílohu zveřejnit nejpozději 31. října téhož kalendářního roku s účinností od 1. ledna roku následujícího. Dalšími, neméně důležitými předpisy v oblasti cla a celnictví, jsou nařízení Rady (EHS) č. 1186/2009, o systému společenství pro osvobození od cla (vztahuje se na dědictví, svatební dary, obchodní vzorky atd., ale to neznamená, že bude zboží zároveň osvobozeno i od DPH), Nařízení Rady (ES) č. 732/2008 o uplatňování systému všeobecných celních preferencí, Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata vůči zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo. Jedním z pramenů komunitárního práva, nejen celního, jsou jak rozsudky Evropského soudního dvora, které jsou publikovány v úředním věstníku

---

⁸ KÁRNÍK, Miroslav. *Clo a celní politika od A do Z*. 1. vydání. ANAG, 2012. s.105.

⁹ Tamtéž, s. 105-106.

¹⁰ Tamtéž, s. 101.

¹¹ Celní správa České republiky [online]. [cit. 2. února 2013]. Dostupné na: <<http://www.celnisprava.cz/cz/clo/sazebni-zarazeni-zbozi/spolecny-celni-sazebnik-es/Stranky/default.aspx>>.

EU, tak i mezinárodní dohody obsahující celní ustanovení, pokud jsou tato ustanovení použitelná ve Společenství, jako například Dohoda o obchodu s produkty informační technologie, přijatá jako Rozhodnutí Rady č. 97/359/EC v březnu 1997.¹²

1.2 Hierarchie celních orgánů

Obecně se celními orgány označují orgány celní správy příslušné k uplatňování celních předpisů, přičemž mohou být pověřeny i uplatňováním dalších předpisů.

V EU je úprava organizační struktury celních orgánů i jejich kompetencí ponechána v působnosti jednotlivých členských států a je obsahem příslušné národní legislativy.

Na organizační strukturu celní správy můžeme pohlížet ze dvou pohledů. Zaprvé na ni můžeme pohlížet čistě jako na organizaci orgánů na území ČR, která je od 1. ledna 2013 dvoustupňová. Nebo ji můžeme pojmut více komplexně a vymezit organizaci celních orgánů na jednotném celním území EU prostřednictvím jednotného výkonu celní činnosti upraveného jednotlivými celními předpisy EU.

Na jednotném celním území EU působí organizačně, v rámci celnictví na úrovni EU, jako nejvyšší orgán celnictví Evropská komise (dále jen EK). EK má svěřeno už tak velké množství pravomocí, a proto zřídila tzv. Vrchní ředitelství Evropské komise - daňová a celní jednotka (DG TAXUD). DG TAXUD má za úkol chránit vnější hranice EU, odpovídá za provádění celních kontrol a celního řízení, zajišťuje jednotné provádění řízení v oblasti celní hodnoty, tarifu a původu zboží, zajišťuje daňovou politiku EU jak v oblasti daní přímých, tak i v oblasti daní nepřímých a v neposlední řadě bojuje proti celním a daňovým podvodům. DG TAXUD hierarchicky dělíme na 5 ředitelství:

- ředitelství A, které zajišťuje koordinace a programy v oblasti daňové a celní problematiky,
- ředitelství B, pod které spadají mezinárodní záležitosti a otázka tarifu,
- ředitelství C vykonávající celní politiku,
- ředitelství D, kam spadají nepřímé daně a daňová správa,
- ředitelství E, jež provádí analýzy a daňovou politiku (spadají sem přímé daně v rámci EU).¹³

¹² KÁRNÍK, Miroslav. *Clo a celní politika od A do Z*. 1. vydání. ANAG, 2012. s. 104.

¹³ Evropská komise - Evropský úřad pro boj proti podvodům [online]. [cit. 4. února 2013]. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/organisation_chart_en.pdf>.

Jedním z úkolů DG TAXUDu je i boj proti celním a daňovým podvodům. Pro tento úkol byl zřízen zvláštní útvar EU zvaný OLAF. OLAF, česky Evropský úřad pro boj proti podvodům, je smíšený orgán policejní a celní s vysokými pravomocemi. Posláním úřadu OLAF je vyšetřovat podvodnou činnost týkající se rozpočtu EU, případy korupce v orgánech a institucích EU a závažného pochybení ze strany jejich pracovníků. Pro EK OLAF vypracovává politiku týkající se potírání podvodů.¹⁴

Na úrovni členských států jsou orgány celní správy součástí státní správy jednotlivých členských států EU. V souvislosti se vstupem ČR do EU v roce 2004 byla ustanovení upravující organizační strukturu celních orgánů vyjmuta z celního zákona a organizace celní správy byla provedena samostatným zákonem č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, čímž byla zřízena Celní správa ČR v organizační podobě, jak jsme ji znali do 31. prosince 2012.¹⁵ Změna organizace Celní správy ČR nastala s účinností zákona č. 17/2012 Sb., o celní správě České republiky, který změnil dosavadní trojstupňovou organizaci celní správy na novou dvoustupňovou organizaci Celní správy ČR zavedenou od 1. ledna 2013.

Trojstupňová organizace celní správy platná do konce roku 2012 byla složená z Generálního ředitelství cel, osmi celních ředitelství a 54 celních úřadů, ovšem od 1. ledna 2013, dle § 1 odst. 2 ZCeLS, jsou orgány celní správy ČR Generální ředitelství cel a celní úřady.

Generální ředitelství cel zůstalo zachováno, je nejvyšším státním orgánem pro problematiku celnictví v ČR s celostátní působností. Generální ředitelství cel je samostatný orgán se sídlem v Praze, má samostatnou právní subjektivitu a dle §1 odst. 3 ZCeLS je Generální ředitelství cel podřízeno Ministerstvu financí ČR a Generálnímu ředitelství cel jsou podřízeny celní úřady. V čele Generálního ředitelství stojí generální ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr financí a zastupuje ho zástupce generálního ředitele cel. Současným generálním ředitelem Generálního ředitelství cel je brigádní generál JUDr. Ing. Pavel Novotný a jeho prvním zástupcem je plukovník Mgr. Karel Mojžíš.¹⁶ Generálním ředitelem nebo jeho zástupcem může být pouze celník a celníkem může být jen fyzická osoba vykonávající službu v celní správě podle

---

¹⁴ Evropská komise - Evropský úřad pro boj proti podvodům [online]. [cit. 4. února 2013]. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/anti_fraud/index_cs.htm>.

¹⁵ KÁRNÍK, Miroslav. *Clo a celní politika od A do Z*. 1. vydání. ANAG, 2012. s. 117.

¹⁶ Celní správa České republiky [online]. [cit. 4. února 2013]. Dostupné na: <<https://www.celnisprava.cz/cz/onas/Stranky/vedeni-celni-spravy-cr.aspx>>.

zákona č. 361/2003 Sb., upravujícího služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.¹⁷

Osm celních ředitelství se sídly v Brně, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Olomouci, Ostravě, Praze, Plzni a Ústí nad Labem tvořící druhoinstanční orgány s územní působností, vymezenou územní působností jim podřízených celních úřadů, byly zrušeny k 1. 1. 2013.

Celních úřadů bývalo 54, byly podřízeny celnímu ředitelství a tvořily prvoinstanční orgány, ovšem na základě ustanovení ZCelS došlo ke zjednodušení organizační struktury a k přetransformování celkem osmi celních ředitelství a 54 celních úřadů do 15 nových celních úřadů - Celní úřad pro hlavní město Prahu, Celní úřad pro Středočeský kraj, Celní úřad pro Jihočeský kraj, Celní úřad pro Plzeňský kraj, Celní úřad pro Karlovarský kraj, Celní úřad pro Ústecký kraj, Celní úřad pro Liberecký kraj, Celní úřad pro Královéhradecký kraj, Celní úřad pro Pardubický kraj, Celní úřad pro Kraj Vysočina, Celní úřad pro Jihomoravský kraj, Celní úřad pro Olomoucký kraj, Celní úřad pro Moravskoslezský kraj, Celní úřad pro Zlínský kraj, Celní úřad Praha Ruzyně. Sídla jednotlivých celních úřadů jsou v krajských městech, jejichž název celní úřady nesou.

Územní působnost celních úřadů najdeme v § 6 ZCelS, který ustanovuje, že celní úřady vykonávají působnost na území vyššího územního samosprávného celku, jehož název je součástí názvu celního úřadu, s výjimkou Celního úřadu Praha Ruzyně, který vykonává působnost na území celního prostoru Celního úřadu Praha Ruzyně.

Celní úřady dále mohou zřizovat detašovaná územní pracoviště na místech, kde to celní správa uzná za vhodné, zejména z důvodu výkonu celní služby. Znamená to tedy, že i když mají celní úřady sídla v krajských městech, mohou vykonávat působnost i na jiných místech příslušného kraje. Obecně platí, že jakýkoli orgán Celní správy ČR může zřizovat svá územní pracoviště na základě organizačního řádu Celní správy ČR, ovšem celní úřady musí mít k takovému zřízení souhlas Ministerstva financí ČR, které toto pracoviště stanoví vyhláškou.¹⁸

Celní úřady jsou obecnými správci daně dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen SR), a vykonávají veškerou věcnou působnost svěřenou orgánům celní správy jako správu cel, správu daní spotřebních, ekologických a daně z přidané hodnoty při dovozu, evidují zkontrolované zboží atd.¹⁹

¹⁷ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 48.

¹⁸ Tamtéž, s. 49.

¹⁹ Tamtéž.

Zvláštním celním úřadem je Celní úřad Praha Ruzyně sídlící v hlavním městě Praze a vykonávající stejnou věcnou působnost jako ostatní celní úřady, ovšem jen na území celního prostoru Celního úřadu Praha Ruzyně, a to z toho důvodu, že jako jediný z celních úřadů v ČR plní funkci hraničního přechodu za vnější hranice EU.²⁰

Podle mého názoru je přechod celní správy z trojstupňové na dvoustupňovou organizaci logickým vyústěním současné situace v oblasti cla, kdy se zrušily celní hranice mezi jednotlivými státy v rámci celního prostoru EU. S jednotným celním územím a volným obchodem ztratilo celnictví jako takové svůj původní význam zdroje finančních prostředků do státního rozpočtu. Souhlasím se zachováním Generálního ředitelství cel jako nejvyššího orgánu v rámci celní správy, který je zároveň i odvolacím orgánem, na druhou stranu považuji za zbytečnou transformaci původních osmi celních ředitelství a 54 celních úřadů do nových 15 celních úřadů. Současné celní úřady mohou totiž zřizovat, i když se souhlasem Generálního ředitelství cel a Ministerstva financí ČR, svá územní pracoviště, kterých je ve výsledku 43, což není zas takový rozdíl oproti původním 54 celním úřadům, když uvážíme, že původních celních ředitelství bylo osm a nově máme 15 celních úřadů, tak se rozdíl v počtu vyrovnají.

Za pozitivní přínos uvedené transformace považuji sjednocení orgánů státní správy v různých oborech do stejně odpovídající struktury – dvojstupňová finanční správa i celní správa. Jde o sjednocení struktury správních orgánů v rámci státní správy. Jestli tento krok byl správný, to ukáže teprve čas.

1.3 Prvotní funkce celní správy

Celní právo umožňuje celním orgánům realizovat funkce celnictví, které můžeme rozdělit do dvou základních skupin, a to na funkce prvotní (základní) a funkce sekundární (odvozené). Prvotní funkce celnictví tvoří funkce fiskální, regulační a ochranná. Mezi funkce sekundární řadíme funkce obranné a bezpečnostní. Pro úplnost uvádím všechny funkce, ale pro mé téma je zásadní funkce fiskální.

---

²⁰ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 49.

1.3.1 Funkce fiskální – výběr cla

Funkce fiskální je nejdůležitější z hlediska účelu cla. Prvořadým úkolem fiskální funkce celnictví je získat peněžní prostředky pro státní rozpočet a rozpočet EU.²¹ Mezi peněžní prostředky, které vybírají celní orgány a které jsou příjmem státního rozpočtu, patří cla, daně a poplatky spojené s dovozem, vývozem a průvozem zboží. Celní správa je ovšem i správcem některých vybraných daní, jako jsou spotřební daně, daně ekologické a daň z přidané hodnoty při dovozu, které tvoří významnou část fiskálních prostředků státního rozpočtu.

Funkce fiskální je základní a nejstarší funkcí celnictví, související s jeho vznikem vůbec, i když v současné době je tato funkce důležitá spíše z hlediska příjmů do rozpočtu EU, než do státní pokladny ČR. Se zavedením jednotného celního prostoru EU se cla používají jen pro obchod se zahraničím, čímž rozumíme obchod se třetími zeměmi. Po vstupu ČR do EU se změnila sazby cla, aby odpovídaly sazbám ve Společném celním sazebníku a došlo i k významnému poklesu cla, a tudíž i k poklesu fiskální funkce celnictví. Vybrané clo je důležitým příjmem státního rozpočtu, ovšem v současné době členské státy clo pouze vybírají pro EU a nechávají si pouhých 25 % z výnosu cla vybraného na svém území na zabezpečení činností pro výběr a správu cla.²² Tato vybraná částka se pohybuje mezi 1 - 1,5 mld. Kč ročně pro ČR, což tvoří něco málo přes 0,1 % příjmů českého státního rozpočtu.²³

1.3.2 Funkce dohledu v rámci regulační a ochranné funkce

Funkce regulační u cla má za úkol regulovat spotřebu zboží na trhu a celní správa má za úkol dohlížet na tuto regulaci a na způsob, kterým je realizována. Regulace probíhá tak, že clo, které zatížilo zboží při dovozu, se promítne do konečné ceny zboží a prostřednictvím toho se reguluje prodejní cena zboží na trhu.²⁴

Zahraněční obchod je důležitý, a v některých případech dokonce i ekonomicky nutný, pro každý stát. Regulační funkce má za úkol regulovat vývoz a dovoz zboží tak, aby se zachovala rovnováha a nedocházelo k přebytkům určitého druhu zboží, zatímco jiného zboží by se nedostávalo. Příkladem významu regulační funkce z praxe může být Československo (dále jen ČS). V ČS existovala proorganizovaná síť celnictví, převzatá jako

---

²¹ GRŮŇ, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Linde Praha, 2009. s. 190.

²² KÁRNÍK, Miroslav. *Clo a celní politika od A do Z*. 1. vydání. ANAG, 2012. s. 40.

²³ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 292.

²⁴ ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva v 21. století*. Iuridictum Olomoucense, o. p. s., PF UPOL, 2011. s. 37.

základ československého celního aparátu z Rakouska-Uherska. Převzetí proběhlo rozhodnutím Národního výboru zákonem číslo 404/1919 Sb., a zůstal v platnosti i Celní sazebník bývalého Rakouska-Uherska. Po první světové válce bylo zemědělství rozvráceno, a byť se nové ČS velmi rychle rozvíjelo - byl zde centralizován průmysl, tak chyběly potřebné suroviny a byli jsme závislí na zahraničním obchodě a dovozu surovin z jiných států. Převzatý celní sazebník nebyl vhodně zpracován pro potřeby ČS a došlo k tomu, že bylo potřeba regulovat dovoz a vývoz, a tak vznikl státní Výbor pro dovoz a vývoz vydávající licence pro dovoz a vývoz. Během krátké doby byl Výbor zrušen z důvodu vysoké korupce, ale potřeba regulovat tu byla stále, tak se Výbor přetvořil na Resortní komisi, vydávající povolení k dovozu a vývozu zboží. Opět i tato komise byla zrušena kvůli korupci. Nakonec došlo k úpravě celního sazebníku pro potřeby ČS a regulování trhu začalo fungovat pomocí stanovených vyvážených cel pro dovážené i vyvážené zboží s ohledem na zemědělskou a průmyslovou činnost v ČS.²⁵

Celní správa dále vykonává dohled nad tím, aby byla správně používaná ochranná cla. K ochraně ekonomických zájmů dochází regulací dovozu a vývozu zboží pomocí preferenčních opatření či naopak různými omezeními, které probíhají v souladu s obchodně-politickými zájmy EU. Zvyšováním či snižováním cla u určitého druhu zboží se chrání trh.²⁶

V podstatě mají ochranná cla za úkol ochránit stát před dovozem zboží z jiného státu, které by mohlo narušit státní ekonomiku. Obecně můžeme říct, že každé clo splňuje funkci ochrannou, protože zatěžuje dovážené zboží clem a je tudíž dražší, než zboží domácí, čímž chrání domácí výrobce před zahraniční konkurencí.²⁷

Mezi nástroje ochranné funkce celnictví řadíme například cla prohibitivní, antidumpingová, preferenční či výchovná.²⁸

1.4 Sekundární funkce celní správy

Sekundární funkce mají spíše doplňující charakter k funkcím základním. Obecně lze říci, že mají zaopatřit bezpečnost státu a ochránit jej před dovozem či vývozem nežádoucího zboží.

---

²⁵ Vlastní zápis autorky z přednášky JUDr. Pavla Matouška dne 19. 9. 2012 z předmětu Clo a celnictví 1.

²⁶ ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva v 21. století*. Iuridicum Olomoucense, o. p. s., PF UPOL, 2011. s. 38.

²⁷ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání, Praha: C. H. Beck, 2012. s. 295.

²⁸ GRŮŇ, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Linde Praha, 2009. s. 190.

1.4.1 Funkce obranná

Obranná funkce má za úkol obranu nejen území EU, ale i obranu státního území členského státu EU. Celní správa ČR je bezpečnostním sborem a jednou z jeho funkcí je i podíl na obraně území ČR. Dnes je funkce obranná spíše funkcí historickou, svým významem přechází v současnosti spíše do funkce bezpečnostní.

Historicky funkce obranná spočívala v tom, že celníci byli na hranicích a strážili hraniční přechody a státní hranice. V období deformace celnictví, v období totality, byla obranná funkce potlačena. Celníkům zůstala za socialismu pravomoc pasové kontroly na hraničních přechodech a mimo hraniční přechody byli pohraniční celníci pouhým kontrolním orgánem, u případného incidentu nesměli zasáhnout, to byla výsada armády, případně složek ministerstva vnitra, kterými byly pohraniční strážce.

1.4.2 Funkce bezpečnostní

Funkce bezpečnostní se projevuje v oblasti kontroly, dohledu a regulace dovozu i vývozu zbraní, výbušnin a zboží dvojího užití. ČR, jako členský stát EU, spadá do otevřeného celního prostoru, kde byla cla vývozní odbourána a byla zachována jen pro obchod se třetími zeměmi. Vzhledem k tomuto otevřenému celnímu prostoru zde vzniká poměrně bohatý prostor na dovoz nebezpečného zboží, čemuž se celní správa snaží předcházet pomocí celních kontrol, prohlídkami vozidel a dalšími nástroji celní kontroly. Funkce bezpečnostní spočívá v přijímání mezinárodních smluv a dohod o regulaci dovozu a vývozu zbraní, výbušnin a zboží dvojího užití. Mezi další nástroje bezpečnosti řadíme např. obchodní sankce z politických či bezpečnostních důvodů (embargo, bojkot) či zavádění pravidel o původu zboží.²⁹

Funkce bezpečnostní se promítá i do ochrany bezpečnosti zákazníka, do celní kontroly dodržování technických norem a v neposlední řadě i bezpečnosti zákazníka, kdy celní správa dohlíží, aby se na naše území nedostaly výrobky závadné či ohrožující zdraví člověka.

---

²⁹ MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ, Lenka. *Clo*. Praha: ASPI, 2007. s. 321.

2 Celní správa a správa daně z přidané hodnoty

Daňová soustava státu je poměrně složitá, často podléhá změnám a je složité se v ní orientovat. Pro názornost je vhodné uvést jeden ze způsobů členění daní v českém právním řádu, a to dělení na daně přímé a nepřímé. Soustavou nepřímých daní rozumíme k dnešnímu dni daň z přidané hodnoty (dále jen DPH), daně spotřební (daně z tabákových výrobků, vína a meziproductů, piva, lihu a minerálních olejů) a daně energetické (tzv. ekologické).³⁰

O všech těchto daních píše ve své bakalářské práci ve spojitosti s celnictvím a celními orgány, které jsou správci těchto daní zcela či se na jejich správě podílí (DPH). V dalších podkapitolách se věnuji nejvýznamnější dani, a to DPH. DPH je základem nepřímých daní a zároveň i základním kamenem daňové soustavy v ČR. Na celní správu byla částečná správa DPH převedena po vstupu ČR do EU.

2.1 Pojem DPH a jeho právní úprava před vstupem České republiky do Evropské unie

DPH je harmonizována s příslušnými předpisy EU. Podléhá jí naprostá většina zdanitelného plnění v ČR i zboží z dovozu. Základní sazba daně je stanovena ve výši 21 % a snížená sazba je stanovena ve výši 15 %.³¹ Většina zboží a služeb podléhá základní sazbě daně. Do snížené sazby jsou zařazeny např. vybrané potraviny, vybrané léky, tiskoviny³², pozemní hromadná pravidelná doprava, vodné a stočné, kulturní činnosti nebo ubytovací služby.³³

DPH, současný základní kámen daňové soustavy ČR, nahradila dřívější daň z obratu a daň dovozní. DPH je zavedeno ve všech členských státech EU, ale najdeme ji i ve státech mimo EU (Norsko, Švédsko). Zákonná definice DPH neexistuje, ale můžeme ji definovat jako daň nepřímou, neutrální, zatěžující konečného spotřebitele, ovšem povinnost odvádět ji mají dodavatelé. V ČR je DPH doplněno daněmi spotřebními a třemi daněmi energetickými (tzv. ekologickými).³⁴

Neutralita DPH se projevuje tím, že se vztahuje na všechny podnikatelské činnosti a subjekty bez rozdílu, což vytváří stejné podmínky z hlediska daňového pro všechny formy

³⁰ ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva v 21. století*. Iuridicum Olomoucense, o.p.s., PF UPOL, 2011. s. 18.

³¹ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, § 47.

³² Příloha č. 3 k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Seznam zboží podléhajícího snížené sazbě.

³³ Příloha č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Seznam služeb podléhajících snížené sazbě.

³⁴ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 169.

podnikatelské činnosti. DPH se vztahuje i na zboží při dovozu, rozumíme tím dovoz zboží ze třetích zemí. DPH zatěžuje koncového spotřebitele. Zátěž spotřebitele spočívá v tom, že daň se vybírá po částech v jednotlivých fázích výroby a odbytu při prodeji a nákupu-plátce daně má nárok odečíst si od své daňové povinnosti částku daně zaplacenou svým dodavatelům na vstupu a zdaňuje tak jen tu částku, která byla přidána k jeho nákupní ceně při stanovení ceny prodejně, tedy přidanou hodnotu. Daň poté nese konečný spotřebitel, který musel zaplatit cenu stanovenou a nemá nárok na odpočet daně na vstupu. Účelem DPH je zabránit daňovým únikům.³⁵

DPH bylo do naší právní soustavy zavedeno od 1. 1. 1993 zákonem č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. K významné změně právní úpravy DPH došlo se vstupem ČR do EU v roce 2004, kdy byl původní zákon o DPH nahrazen zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DPHZ).

2.2 Harmonizace DPH v EU

Ke dni 1. května 2004 se ČR stala součástí EU a tak i subjektem evropského vnitřního trhu. DPHZ by tedy měl být zcela v souladu s předpisy EU. Krokem ke sjednocení úpravy DPH jednotlivých členských států je zejména implementace směrnic ES.

DPH je upraveno na vnitrostátní úrovni DPHZ, který byl již mnohokrát novelizován. K nejrozsáhlejší novelizaci došlo v roce 2009 zákonem č. 302/2008 Sb., a tato novela, obsahující 312 pozměňovacích bodů, zapracovává i evropské směrnice stanovující zásady pro uplatnění daně zejména při plnění mezi členskými státy.³⁶ Pro ČR (a zřejmě i pro všechny ostatní členské státy) je z toho důvodu směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému DPH základním a nejdůležitějším předpisem. Tato směrnice Rady si klade za cíl zavedení společného systému DPH a nahrazuje Šestou směrnicí rady č. 77/388/EHS ze dne 17. května 1977, která byla podkladem pro tvorbu DPHZ ke dni vstupu ČR do EU.³⁷ K dalším novelizacím DPHZ došlo v letech 2010 a 2011 a prozatím poslední změna proběhla k 1. lednu 2012, kdy byl DPHZ novelizován zákonem č. 370/2011Sb., který obsahuje i legislativní změny pro rok 2013.³⁸ Smyslem novel tohoto

---

³⁵ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání, Praha: C. H. Beck, 2012. s. 169-170.

³⁶ Tamtéž. s. 170.

³⁷ ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva v 21. století*. Iuridicum Olomoucense, o.p.s., PF UPOL, 2011. s. 19.

³⁸ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 170.

zákona je v zajištění finančních prostředků výnosem z DPH do státního rozpočtu, a to zvýšením sazby daně z původních 12 % na 14 %.³⁹

Cílem harmonizace právních úprav jednotlivých členských států s úpravou EU je dosažení takového společného systému DPH, který povede k neutralitě hospodářské soutěže v takovém smyslu, že stejné nebo podobné zboží a služby ponесou ve všech státech stejnou daňovou zátěž, bez ohledu na výrobní a distribuční řetězec. Systém DPH dosahuje právě největší jednoduchosti a neutrality, je-li daň vybírána co nejvšeobecněji a pokud její oblast působnosti pokrývá celý proces výroby a distribuce, jakožto i samotné poskytování služeb.⁴⁰

2.3 Celní správa jako správce DPH

V minulosti bylo zvykem, že DPH bylo při dovozu zboží součástí celního dluhu a správcem DPH byl výhradně celní úřad. V současné době je však správa DPH rozdělena na dva směry - při dovozu zboží, kdy plátcem DPH je dovozce, je správcem daně příslušný finanční úřad a v případě, že dovozce není plátcem DPH, tak je správcem DPH celní úřad. Obecně můžeme říct, že správcem daně je finanční úřad, ale pro dovoz zboží neplátcem daně je správcem cla příslušný celní úřad.

DPH je placeno měsíčně nebo čtvrtletně v závislosti na výši obratu plátce daně. Finanční služby jsou od daně osvobozeny. Vyvážené zboží je od DPH osvobozeno s tím, že vývozce má nárok na uplatnění daně na vstupu.⁴¹

Právní úprava správy daně vychází z DPHZ a zákona č. 280/2009Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DŘ), který používáme subsidiárně. Při dovozu a vývozu cla se postupuje dle právního předpisu upravujícího cla, kterým je Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, jímž se vydává celní kodex, pokud DŘ nestanoví jinak.⁴²

Finanční úřad je správcem DPH při dovozu zboží v případě, že:

- 1) daňová povinnost vzniká plátcem DPH při dovozu zboží,
- 2) dovezené zboží je propuštěno do celního režimu volného oběhu, aktivního zušlechťovacího styku v systému navracení nebo vznikne-li daňová povinnost při ukončení režimu dočasného užití s částečným osvobozením od cla, nejpozději však uplynutím lhůt 34 měsíců.

³⁹ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 170.

⁴⁰ ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva v 21. století*. Iuridicum Olomoucense, o.p.s., PF UPOL, 2011. s. 23.

⁴¹ Portál celní a finanční správy [online]. [cit. 11. února 2013]. Dostupné na: <<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/284.html?year=0>>.

⁴² BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 182.

- 3) rozhodnutím o propuštění zboží do výše uvedených režimů, bylo-li učiněno na písemném celním prohlášení na tiskopisu jednotného správního dokladu a elektronického celního prohlášení.

Celní úřad je pak správcem daně v ostatních případech při dovozu, pokud je zboží dováženo pro neplátce DPH, nebo pokud je dovezené zboží propuštěno do jiných režimů, než jaké jsou u správy finančním úřadem, nebo pokud je zboží propuštěno jiným rozhodnutím než jednotným správním dokladem (klasické rozhodnutí, vyměření celního dluhu platebním výměrem).⁴³

---

⁴³ MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ, Lenka. *Clo*. Praha: ASPI, 2007. s. 375.

3 Správa spotřebních daní

Spotřební daně se v ČR vybírají od 1. 1. 1993 a jejich režim je upraven zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZSPD). Před vstupem ČR do EU bylo třeba tuto oblast práva harmonizovat, a sblížit tak právní úpravu spotřebních daní platných v ČR s právním režimem EU. Harmonizace spotřebních daní v EU dosahuje vyšší úrovně, než jaké bylo dosaženo prozatím u daní přímých.⁴⁴

Spotřební daně řadíme do daní nepřímých a tak jako DPH ani tyto daně nezatěžují dovozce či výrobce, ale konečného spotřebitele. Spotřební daně se vybírají jednorázově a jejich sazba je stanovena pevnou částkou na jednotku množství.⁴⁵ Předmětem spotřební daně jsou tzv. vybrané výrobky, kterými jsou minerální oleje, líh, pivo, víno, meziprodukty a tabákové výrobky. Spotřebními daněmi, jsou tedy dle ustanovení § 1 odst. 2 SPDZ daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproduktů a daň z tabákových výrobků.

Správcem spotřebních daní je celní orgán na základě právní úpravy vycházející z DŘ, celního zákona a ZSPD. Povinnost registrovat se, ovšem ke každé dani samostatně, u celního úřadu jako správce daně mají právnické i fyzické osoby (dále jen PO a FO) nejpozději do dne vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit, zdaňovacím obdobím je pak kalendářní měsíc. Za každou daň se podává daňové přiznání celnímu úřadu samostatně, výjimka je u dovozu vybraných výrobků a tabáku. Daňové přiznání předkládají plátcí celnímu úřadu do 25. dne po skončení zdaňovacího období a splatnost daně je 40. den po skončení zdaňovacího období, pokud zákon nestanoví jinak. Při dovozu plní funkce daňového přiznání či dokladu celní prohlášení, které je písemné a na jeho základě vypočítává příslušný celní úřad daň. Spotřební daň je součástí celního dluhu, což znamená, že daňová povinnost vzniká dnem vzniku celního dluhu a daň je splatná u celního úřadu do 10 dnů od sdělení její výše.⁴⁶

Důležitou součástí struktury celních orgánů jsou Celně technické laboratoře, které jsou důležitým prvkem při výkonu celní správy u daní spotřebních. Celně technická laboratoř v Praze je laboratoří centrální, špičkově vybavená jak po stránce přístrojové, tak personální. Laboratoře celní správy specializované na určité komodity jsou na jednotlivých celních ředitelstvích. Celní technické laboratoře poskytují pomoc i dalším správním úřadům, jako je například Česká obchodní inspekce, ale jsou i důležitou součástí mezinárodní spolupráce s podobnými laboratořemi celních správ jiných států nejen v poskytování kvalifikovaných

⁴⁴ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 183.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ Tamtéž, s. 189.

služeb, ale i jako školicí střediska pro celní správy s nižšími úrovněmi celních technických laboratoří. V rámci Generálního ředitelství cel je zřízena Celně kriminalistická laboratoř, jejíž činností je boj proti kriminalitě a má souvislost s úkoly orgánů celní správy v oblasti trestního řízení.⁴⁷ Dále jen ve zkratce uvádím, co je obsahem daní, které celní správa spravuje.

3.1 Daň z minerálních olejů

Daň z minerálních olejů má největší podíl na výnosu spotřebních daní do státního rozpočtu.⁴⁸ Dani z minerálních olejů podléhají podle § 45 ZSPD motorové benzíny, benzíny jiné než motorové, letecké pohonné hmoty benzínového typu, střední oleje a těžké plynové oleje, odpadní oleje, zkapalněné ropné plyny, zkapalněný bioplyn, včetně směsí výše uvedených vybraných výrobků. Plátcem daně jsou PO nebo FO, kterým vznikne povinnost daň přiznat a zaplatit při použití nebo prodeji těchto minerálních olejů.

Základ této daně je množství minerálních olejů vyjádřené v 1 000 litrech při teplotě 15°C, který najdeme v ustanovení § 47 ZSPD. To neplatí pro těžké topné oleje a pro zkapalněné ropné plyny, u nichž je základem daně množství vyjádřené v tunách čisté hmotnosti. Pro výpočet daně je rozhodující množství minerálních olejů v okamžiku vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit celnímu úřadu a vypočtený výsledek se zaokrouhluje na dvě desetinná místa.

Sazba daně je pevná, její rozptyl je široký a určuje se jako počet korun na 1000 litrů pro minerální oleje a u zkapalněných ropných plynů se sazba určuje jako počet korun na 1 tunu. Přesné sazby najdeme v § 48 ZSPD.

U daně z minerálních olejů je osvobození pojato široce, proto zde uvádím jen mnou vybraná ustanovení z § 49, jako například osvobození minerálních olejů používaných pro jiné účely, než je pohon motorů nebo výroba tepla, minerální oleje používané jako pohonná hmota pro mezinárodní i vnitrostátní obchodní leteckou dopravu a pro letecké práce.

3.2 Daň z tabákových výrobků

Druhou nejvýznamnější daní z hlediska výnosu je daň z tabákových výrobků. Předmětem této daně jsou tabákové výrobky, které jsou pro účely zákona definovány v § 101 ZSPD jako cigarety, doutníky, cigarillos a tabák ke kouření. Tabákové výrobky nesmějí být výhrou v loterii nebo podobné sázkové hře.

⁴⁷ KÁRNÍK, Miroslav. *Clo a celní politika od A do Z*. 1. vydání. ANAG, 2012. s. 127.

⁴⁸ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 184.

Plátcem této daně jsou FO i PO, které poruší zákaz prodeje cigaret konečnému spotřebiteli za cenu vyšší, než je cena pro konečného spotřebitele uvedená na tabákové nálepce. Tento zákaz prodeje stanovuje § 112 ZSPD, vyjma bezúplatného nabytí cigaret jako zkušebních vzorků.

Základ daně z cigaret je kombinovaný – procentní část základu daně je cena pro konečného spotřebitele a pevná část základu daně je stanovena jako množství vyjádřené v kusech. Základem daně u doutníků a cigarillos je množství vyjádřené v kusech a pro tabák ke kouření je stanoven základ daně množstvím vyjádřeným v kilogramech. Sazba daně pro doutníky a cigarillos činí 1,30 Kč/kus, tabák ke kouření má sazbu 1635,00 Kč/kg a u cigaret je procentní částí 27 % a pevnou částkou 1,16 Kč/kus celkem nejméně však 2,18 Kč/kus (viz § 104 ZSPD).

Pojem „cena pro konečného spotřebitele“ definuje § 103 ZSPD jako cenu stanovenou cenovým rozhodnutím dle zákona o cenách, jako cenu pro konečného spotřebitele jednotkového balení určeného k přímé spotřebě a v této ceně už je obsaženo i DPH. Příslušným celním úřadem pro správu daní z tabákových výrobků je Celní úřad pro Středočeský kraj, ke kterému podává výrobce, dovozce nebo příjemce návrh na stanovení ceny pro konečného spotřebitele.

3.3 Daň z lihu

Předmětem daně z lihu je líh (etanol), včetně neodděleného lihu vzniklého kvašením, obsažený v jakýchkoliv výrobcích, pokud celkový obsah lihu v těchto výrobcích činí více než 22 %. Dani nepodléhá líh již jednou zdaněný, pokud u něho nebylo uplatněno vrácení daně.

Základ této daně ustanovuje § 69 ZSPD jako množství lihu vyjádřené v hektolitrech etanolu při teplotě 20°C zaokrouhleného na dvě desetinná místa. Sazba daně je pevná a základní sazba činí 28 500 Kč/hl etanolu pro líh obsažený ve výrobcích uvedených pod kódem nomenklatury 2207 a 2208 s výjimkou ovocných destilátů z pěstitelského pálení do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele za rok, pro něž platí snížená sazba 14 300 Kč/hl etanolu (viz § 70 ZSPD)

Od daně z lihu jsou osvobozeny například výrobky v potravinářství, pokud obsah lihu v nich nepřesahuje 8,5 l etanolu ve 100 kg výrobku u čokoládových výrobků nebo 5 l etanolu ve 100 kg u ostatních výrobků, etanol obsažený v léčivech, ve vzorcích odebraných celním

úřadem a ve vzorcích určených pro povinné rozbory. Celkový výčet osvobození od této daně najdeme v § 71 ZSPD.

3.4 Daň z piva

Dani z piva podléhá pivo, které je pro účely tohoto zákona o spotřebních daních v § 81 odst. 1 ZSPD definováno jako výrobek uvedený pod kódem nomenklatury 2203 obsahující více než 0,5 % objemových alkoholu, nebo směsi tohoto výrobku s nealkoholickými nápoji uvedeném pod kódem nomenklatury 2206 obsahující víc než 0,5 % objemových alkoholu.

Plátcem daně z piva dle § 81 ZSPD není FO, která v zařízení pro domácí výrobu piva vyrobí pro vlastní spotřebu, pro spotřebu členů její domácnosti, osob jí blízkých či jejích hostů, pivo v celkovém množství nepřesahujícím 200 l za kalendářní rok, ale nesmí dojít k jeho prodeji.

Základem daně je množství piva vyjádřené v hektolitrech. Sazba daně je pevná a je dvojitá - základní sazba daně činí 32,00 Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny a snížená sazba daně určená malým nezávislým pivovarům se pohybuje v rozmezí 16,00 Kč/hl až 28,80 Kč/hl, v závislosti na hektolitrech vyrobeného piva. Malé nezávislé pivovary definuje §82 ZSPD jako pivovary, jejichž roční výroba piva nepřesáhne 200 000hl a nejsou právně ani hospodářsky závislé na jiném pivovaru a ani jejich nadzemní či podzemní provozní a skladovací prostory nejsou technologicky či jinak propojeny s prostorami jiného pivovaru.

Osvobození od daně z piva je uvedeno v § 86 ZSPD, kdy je osvobozeno například pivo pro výrobu octa, pro výrobu a přípravu léčiv.

3.5 Daň z vína a meziproductů

Z pohledu přínosu daně z vína a meziproductů do státního rozpočtu je její výnos nejmenší ze spotřebních daní.⁴⁹

Předmětem této daně jsou vína a fermentované nápoje s obsahem více než 1,2 % - 22 % objemových alkoholu. Zákon rozlišuje ještě víno tiché (§ 93 odst. 3 ZSPD) a šumivé (§ 93 odst. 2 ZSPD). Šumivým vínem rozumíme výrobky plněné do lahví s hřibovitou zátkou, která je upevněná zvláštním úchytným zařízením, nebo které při uzavřeném obsahu při

---

⁴⁹ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 183.

20°C mají přetlak 3 bary a více, který lze odvodit z přítomnosti rozpuštěného oxidu uhličitého, a v § 93 odst. 2 písm. a) - c) ZSPD jsou uvedena nomenklaturní čísla výrobků, jež jsou považovány za vína šumivá. Za tichá vína jsou považovány všechny ostatní výrobky, které nejsou uvedeny jako vína šumivá a § 93 odst. 3 písm. a) - d) ZSPD uvádí nomenklaturní čísla takových výrobků. Meziprodukty jsou vymezeny v § 93 odst. 4 ZSPD jako výrobky, jejichž skutečný obsah alkoholu je minimálně 1,2 % – 22 % objemových alkoholu, které nejsou ani tichým ani šumivým vínem nebo nepodléhají dani z piva.

Plátcem daně je FO, která na celním území ČR vyrábí výhradně tiché víno, jehož množství přesáhne 2 000 l/rok a také FO vyrábějící a vyvážející víno do jiného členského státu EU.

Základem daně je množství vína a meziproduktů vyjádřené v hektolitrech⁵⁰, sazba je zakotvena v § 96 ZSPD za šumivá vína a meziprodukty 2 340 Kč/hl, zatímco sazba pro tichá vína je nulová, ačkoli musíme provést veškerou administrativu, jako kdyby sazba nebyla stanovena nulově.

Osvobození od daně z vína a meziproduktů jsou například vína a meziprodukty na výrobu a přípravu léčiv či pro výrobu octa, podrobný výčet osvobození od cla najdeme v § 97 ZSPD.

3.6 Celní orgán jako správce daní spotřebních

Celní orgány jsou pověřeny správou spotřebních daní podle § 1 odst. 3 ZSPD. Jedním z režimů, ve kterém může být propuštěno zboží podléhající spotřební dani, je uskladnění v daňovém skladu. Nad daňovými sklady vykonává dohled celní správa, některé sklady celní správa i sama provozuje. Daňovým skladem se rozumí podle § 3 písm. g) ZSPD prostorově ohraničené místo na daňovém území ČR, kde provozovatel daňového skladu vybrané výrobky vyrábí, zpracovává, skladuje, přijímá nebo odesílá, pokud ZSPD nestanoví jinak, přičemž hranice takového místa nesmějí být přerušeny s výjimkou případu, kdy tímto místem prochází veřejná komunikace.

Plátcí spotřebních daní mají povinnost se registrovat jako plátce u příslušného celního úřadu nejpozději v den vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit. Plátce je povinen se registrovat ke každé dani samostatně.⁵¹ Pokud celníci propustí zboží do volného oběhu, tak se zdanění vybraných výrobků na území ČR prokazuje daňovými doklady, doklady

---

⁵⁰ Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. § 95.

⁵¹ Tamtéž, § 4 odst. 2.

o prodeji nebo doklady o dopravě vybraných výrobků do volného daňového oběhu již uvedených, pokud ZSPD nestanoví jinak.⁵² V § 5 odst. 2 a 3 ZSPD najdeme náležitosti těchto daňových dokladů a v odstavci 5 téhož paragrafu ustanovení o zdanění vybraných výrobků při dovozu, které se prokazuje rozhodnutím celního úřadu o propuštění vybraných výrobků do režimu volného oběhu.

Při režimu zvláštního povolení na přijímání a užívání vybraných výrobků osvobozených od daně se vztahuje § 13 ZSPD, podle kterého lze s takovými výrobky nakládat pouze s povolením vydaným správcem daně a to na základě návrhu žadatele o povolení. V § 13 ZSPD také nalezneme povinnost správce daně vyžádat si výpis z rejstříků trestů navrhovatele, ať už jím je PO nebo FO. Rozhodnutí o vydání zvláštního povolení vydá celní orgán pouze, nemá-li žádající subjekt žádné nedoplatky na daních ani na clu, v opačném případě bude návrh na vydání zvláštního povolení zamítnuto. Celní úřad může stanovit další podmínky zvláštního povolení a celní ředitelství rozhodne o návrhu na vydání zvláštního povolení do 60 kalendářních dní od zahájení řízení; ve zvláště složitých případech rozhodne nejdéle do 90 kalendářních dní.⁵³ Kladné rozhodnutí vyhotoví správce daně ve třech kopiích (uživateli, dodavateli vybraných výrobků a správci daně příslušnému dodavateli vybraných výrobků) a přidělí uživateli evidenční číslo a vydá osvědčení o evidenci.⁵⁴ Zvláštní povolení je vydáno celním úřadem na dobu určitou a jakékoliv změny je uživatel povinen oznámit správci daně.⁵⁵

Celní orgán má pravomoc nařídit daňovému subjektu provedení inventury v určité lhůtě stanovené správcem daně a o výsledku inventury je daňový subjekt informován den následující po dni ukončení inventury.⁵⁶ Úřední osoby mají také oprávnění, po předchozím oznámení, být přítomny po celou dobu v prostorách daňového subjektu.⁵⁷

Správci spotřebních daní rozhodují o osvobození od daně, rozhodují o povolení ručit a o osobě ručitele v určitých případech stanovených ZSPD, rozhodují o způsobu zajištění daně, o propuštění zboží do určitého celního režimu, kontrolují, zda daňové subjekty plní svou povinnost evidence daňových dokladů po stanovenou dobu a zda údaje odpovídají skutečnosti. Všechny tyto povinnosti a pravomoci celních orgánů jsou zakotveny v obecných ustanovení ZSPD, vztahují se na všechny typy spotřebních daní, ale jednotlivé odchylky,

---

⁵² Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. § 5 odst. 1.

⁵³ Tamtéž, § 13 odst. 12.

⁵⁴ Tamtéž, § 13 odst. 14.

⁵⁵ Tamtéž, § 13 odst. 15 a 18.

⁵⁶ Tamtéž, § 41 odst. 1.

⁵⁷ Tamtéž, § 41 odst. 2.

výjimky a podrobnosti jsou u každé daně upraveny zvláště v příslušných částech ZSPD ve zvláštní části.

Celní úřady mají svěřenou kompetenci dle § 65 ZSPD při správě daní z minerálních olejů, a to oprávnění kontrolovat zásobníky, kontejnery, cisterny a jiné obaly, které by mohly obsahovat minerální oleje a mohou kontrolovat i plnění leteckých pohonných hmot osvobozených od daně do nádrží letadel a nádrží lodí. Celní úřady jsou rovněž oprávněny odebrat vzorky vyráběných, zpracovaných, skladovaných i dopravovaných minerálních olejů. Celní úřady mají dále, jak už bylo zmíněno výše, pravomoc rozhodnout o osvobození od daně z minerálních olejů, o případném navrácení daně, rozhodnout o uskladnění v daňovém skladu, kontrolovat evidenci a další.

Specifickou úlohu zastávají celní orgány u správy daně z tabákových výrobků. Daň z tabákových výrobků je placena formou tabákových nálepek, které si subjekty zakupují u příslušného celního úřadu a musí jimi být označeny tabákové výrobky vyrobené, dovozené nebo dopravené z jiného členského státu na celní území ČR.⁵⁸ Tabákovými nálepkami se neoznačují tabákové výrobky určené pro vývoz či dopravu v režimu podmíněného osvobození od daně do jiného členského státu.⁵⁹ Subjekty mají povinnost vést evidenci odebraných, použitých a vrácených tabákových nálepek po dobu 10 let od konce kalendářního roku, ve kterém byly tyto doklady vystaveny, stejně tak jako doklady, na jejichž základě byly zápisy v evidenci provedeny. Tabáková nálepka plní funkci daňového přiznání. Z toho důvodu je správcem daně celní správa - cena výrobku už v sobě zahrnuje i DPH, jehož je celní správa správcem. Kontrola nad dodržováním povinnosti označovat tabákové výrobky tabákovou nálepkou, nad vedením evidence tabákových nálepek a dokladů po stanovenou dobu a nad dalšími povinnostmi daňových subjektů je svěřena celním úřadům. Pokud daňový subjekt poruší povinnost označit výrobek tabákovou nálepkou, oznámí to celní úřad neprodleně obecnému živnostenskému úřadu.⁶⁰

---

⁵⁸ Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. § 114 odst. 1.

⁵⁹ Tamtéž, § 114 odst. 2.

⁶⁰ Tamtéž, § 115.

4 Správa ekologických daní

Energetické daně, zvané též jako daně ekologické, jsou v ČR zavedeny od roku 2008 a jde o daně, jejichž základem je fyzická jednotka s prokazatelným negativním vlivem na životní prostředí.⁶¹

Národní právní úpravu nalezneme v zákoně č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZSVR). Smyslem ekologických daní je snížení emisí CO₂ a celkové snížení spotřeby energie v souladu s Kjótským protokolem.⁶² Komunitárním předpisem pro oblast ekologických daní je Směrnice Rady č. 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura unijních rámcových předpisů o zdanění energetických produktů a elektřiny s účinností od 1. ledna 2004. Vedle toho jsou pro tuto oblast určující i směrnice Rady č. 2004/74/ES ze dne 29. dubna 2004, kterou se mění směrnice Rady č. 2003/96/ES v tom smyslu, že ČR mohla uplatňovat úplné nebo částečné osvobození od daně nebo snížené úrovně zdanění u elektřiny, pevných paliv a zemního plynu až do 1. 1. 2008.⁶³

Stejně jako u daní spotřebních jsou i daně ekologické uvalovány jednorázově v případě prodeje koncovému spotřebiteli. Znamená to, že plyn, pevná paliva i elektřinu nabývá dodavatel za účelem prodeje bez daně. Společnými znaky ekologických daní jsou:

- zdaňovací období - kalendářní měsíc,
- povinnost plátce daně přiznat a zaplatit u celního úřadu – povinnost vzniká dnem dodání plynu, elektřiny nebo pevných paliv konečnému spotřebiteli,
- termín splatnosti daně - do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla;
- termín podání daňového přiznání - opět do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla u příslušného celního orgánu.⁶⁴

Velkou rolí u správy těchto daní mají celní laboratoře. Celní laboratoře mají mezinárodní akreditaci jako zkušební laboratoře pro provádění zkoušek nebo vzorkování. U daně z pevných paliv se jedná o vzorkování vymezené Osvědčením o akreditaci podle ČSN EN ISO 17025.⁶⁵

⁶¹ BAKEŠ, Miroslav a kol. *Finanční právo*. 6. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 190.

⁶² Tamtéž.

⁶³ Tamtéž.

⁶⁴ Tamtéž, s. 192.

⁶⁵ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. § 6 odst. 4 části čtyřicátá šesté.

4.1 Daň ze zemního plynu

Daň ze zemního plynu je vymezena v části čtyřicáté páté ZSVR s názvem Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů.

Předmětem daně ze zemního plynu je plyn pro výrobu tepla v domácnostech (nomenklatura 2711 11) a v domovních kotelnách (nomenklatura 2711 21), bioplyn určený k použití, nabízený k prodeji nebo použitý pro pohon motorů (nomenklatura 2711 29) a plyn pod nomenklaturou 2705.⁶⁶

Plátcem daně vymezuje § 3 ZSVR a je jím dodavatel, který na daňovém území dodal plyn konečnému spotřebiteli, provozovatel distribuční či přepravní soustavy a provozovatel podzemního zásobníku plynu. Plátcí daně podávají návrh na registraci k dani u příslušného celního úřadu nejpozději v den, kdy jim vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit (např. dodáním plynu konečnému spotřebiteli).

Daň se přiznává ve formě daňového přiznání, které se zasílá na příslušný celní úřad, který následně danému subjektu vyměří daň. Základem daně je množství plynu v MWh spalného tepla a sazbu uvádí ZSVR v § 6 pro plyn 2711 11 a 2711 21 pro rok 2013 ve výši 34,20 Kč/MWh spalného tepla a 30,60 Kč/MWh spalného tepla pro plyn 2711 29 a 2705. V případě, že není možné vyjádřit spalné teplo daného plynu v MWh, stanovuje se pevná sazba ve výši 15MWh na tunu plynu. Uvedené sazby plně reflektují požadavky směrnice 2003/96/ES.

U daně ze zemního plynu najdeme celou řadu osvobození, jako příklad uvádím osvobození pro plyn určený k použití, nabízený k prodeji nebo použitý pro výrobu tepla v domácnostech a v domovních kotelnách uvedený pod kódy nomenklatury 2711 11 a 2711 21, které je nejčastěji využíváné, dále je od daně osvobozen plyn k výrobě elektřiny plyn v metalurgických procesech a mineralogických postupech. Osvobození se děje za splnění podmínek stanovených v § 8 v odstavcích 2-7 ZSVR.

Dodavatelé plynu, provozovatelé distribuční či přepravní soustavy a další subjekty mají povinnost evidovat množství plynu nabytého, dodaného, použitého a osvobozeného, evidence se uchovává po dobu 10 let.

4.2 Daň z pevných paliv

Daň z pevných paliv nalezneme v ZSVR v části čtyřicáté šesté, kde je vymezena ve 29 paragrafech.

---

⁶⁶ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. § 4 části čtyřicáté páté.

Předmět daně z pevných paliv definuje § 4 ZSVR jako černé uhlí, brikety a bulety z černého uhlí, hnědé uhlí, hnědouhelné brikety, koks a polokoks z černého uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny, ostatní uhlovodíky uvedené pod kódy nomenklatury 2706, 2708, 2713 až 2715, pokud jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro výrobu tepla.

Plátcem daně je dodavatel, který na daňovém území ČR dodává pevná paliva konečnému spotřebiteli, dále FO nebo PO, která použila pevná paliva osvobozená od daně k jiným účelům, než na které se osvobození od daně vztahuje nebo která spotřebovala nezdaněná pevná paliva, s výjimkou pevných paliv osvobozených od daně. Takový plátcem pak podává návrh na registraci k dani příslušnému celnímu úřadu nejpozději v den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit.⁶⁷ Základ i sazba daně jsou stanoveny v § 6 ZSVR. Základem daně je množství paliv vyjádřené v GJ spalného tepla v původním vzorku a sazba je stanovena ve výši 8,50 Kč/GJ spalného tepla v původním vzorku. Spalné teplo v původním vzorku se určuje v celních laboratořích měřením, které nesmí být starší jeden rok. Pokud je starší, stanovuje se sazba daně vzorku jako spalné teplo ve výši 33 GJ na tunu pevných paliv.

U daně z pevných paliv najdeme široké spektrum osvobození od daně a to v § 8 ZSVR. Vybrala jsem jako příklad pevná paliva určená k použití, nabízená k prodeji nebo použitá pro výrobu elektřiny, v chemických redukčních procesech ve vysokých pecích, v metalurgických procesech a mineralogických postupech, k výrobě koksu nebo k technologickým účelům v podniku, ve kterém byla pevná paliva vyrobena. I u této daně existuje povinnost plátce daně vést evidenci po dobu 10 let.

4.3 Daň z elektřiny

Daň z elektřiny je zakotvena v ZSVR v části čtyřicáté sedmé a vztahuje se na ni 30 paragrafů.

Předmětem této daně je elektřina pod kódem nomenklatury 2716, jak je uvedeno v § 4 ZSVR.

Plátcem daně je specifikován v § 3 ZSVR a je jím zejména dodavatel elektřiny konečnému spotřebiteli nebo provozovatel distribuční či přenosové soustavy. Plátcem daně mají povinnost registrace k dani (§ 3 odst. 2) u celního úřadu, a to nejpozději v den vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit. Povinnost daň přiznat a zaplatit vzniká v den, kdy dodavatel dodá elektřinu konečnému spotřebiteli, v den, kdy se spotřebuje elektřina osvobozená od daně

---

⁶⁷ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. § 3 části čtyřicáté šesté.

pro účely, na něž se osvobození nevztahuje nebo v den, kdy se spotřebuje nezdáněná energie.⁶⁸

Základem daně je množství elektřiny v MWh se sazbou 28,30 Kč/MWh (§7 ZSVR).

I u daně z elektřiny nalezneme široké osvobození od daně. Příkladem může být elektřina ekologicky šetrná, vyrobená v dopravních prostředcích, pokud se tam rovnou i spotřebuje, elektřina pro metalurgické procesy a mineralogické postupy. Další osvobození nalezneme v §8 ZSVR.

Povinnost evidence je zakotvena i u této daně, eviduje se množství elektřiny nabyté bez daně, nabyté elektřiny osvobozené od daně, dodané elektřiny bez daně a dodané elektřiny osvobozené od daně, a to 10 let od konce zdaňovacího období, ke kterému se evidence vztahuje.

4.4 Celní orgán jako správce ekologických daní

Správou ekologických daní jsou pověřeny celní orgány. Jednou z povinností celních úřadů plynoucích ze ZSVR je povinnost zveřejnit na svých úředních deskách, pro každý typ ekologické daně zvlášť, seznam plátců daně, konečných spotřebitelů, kteří jsou držitelé povolení k nabytí plynu, elektřiny nebo pevného paliva osvobozeného od daně a držitelů povolení k nabytí plynu, elektřiny nebo pevného paliva bez daně. Seznam obsahuje

- u daně ze zemního plynu: identifikační údaje; typ a výrobní číslo měřicího zařízení odběrného místa plynu osvobozeného od daně, jež je uvedeno v povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně, je-li plyn nabýván prostřednictvím plynárenského zařízení; adresu příslušného celního úřadu; datum vydání, zániku a zrušení povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně a povolení k nabytí plynu bez daně⁶⁹,
- u daně z pevných paliv: identifikační údaje; adresu příslušného celního úřadu; datum vydání, zániku a zrušení povolení k nabytí pevných paliv bez daně nebo povolení k nabytí pevných paliv osvobozených od daně⁷⁰,
- u daně z elektřiny: identifikační údaje; registrační číslo odběrného místa určeného pro odběr elektřiny osvobozené od daně, uvedeného v povolení k nabytí elektřiny osvobozené od daně; adresu příslušného celního úřadu; datum

⁶⁸ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. § 5 části čtyřicáté sedmé.

⁶⁹ Tamtéž, § 29 části čtyřicáté páté.

⁷⁰ Tamtéž, §28 části čtyřicáté šesté.

vydání, zániku a zrušení povolení k nabytí elektřiny osvobozené od daně a povolení k nabytí elektřiny bez daně.⁷¹

Pro ekologické daně obecně platí, že plátcí daně mají povinnost registrace u příslušného celního úřadu a musí podat návrh na registraci k dani u celního úřadu nejpozději v den vzniku povinnost daň přiznat a zaplatit.

U osvobození od ekologických daní, podle příslušných ustanovení jednotlivých paragrafů příslušných částí ZSVR platí, že o vydání povolení k nabytí plynu, elektřiny nebo pevných paliv osvobozených od daně rozhoduje celní úřad na návrh žadatele o toto osvobození od daně.⁷² Celní úřad posoudí, zda návrh splňuje všechny náležitosti stanovené ZSVR v § 9 části 45., 46. a 47. ZSVR a v případě, že ne, tak celní úřad povolení navrhovateli nevydává. Povolení k nabytí plynu, elektřiny nebo pevných paliv osvobozených od daně celní úřad nevydává ani v případě, že navrhovatel není bezúhonný, je v úpadku či v konkurzním řízení anebo mu bylo v posledním roce takovéto povolení zrušeno celním úřadem.⁷³ Povolení k nabytí ekologických daní se vydává na 5 let.⁷⁴ Držitel povolení o osvobození od daně je povinen nahlásit každou změnu údajů v tomto povolení příslušnému celnímu úřadu nejpozději do 15 dnů ode dne změny a celní úřad zruší povolení osvobození od daně, jestliže držitel povolení o zrušení povolení požádá, držitel povolení použil plyn/elektřinu/pevné palivo osvobozené od daně k jiným účelům, než na které se osvobození od daně vztahuje, a nepřiznal daň odpovídající jinému účelu použití plynu/elektřiny/pevného paliva, nebo držiteli povolení byla opakovaně uložena pokuta za spáchání správního deliktu – u zemního plynu a pevných paliv podle § 27 odst. 1 písm. d) a u elektřiny podle § 26 odst. 1 písm. d) ZSVR.⁷⁵

Celní úřad vydává i povolení k nabytí zemního plynu, elektřiny nebo pevných paliv bez daně jak je ustanoveno v § 13 příslušných částí ZSVR upravujících jednotlivé ekologické daně. Povolení je vydáváno opět na 5 let a za splnění podmínek, že návrh na jeho vydání obsahuje všechny náležitosti, navrhovatel je bezúhonný, není v úpadku nebo v konkurzním řízení a nebylo mu v posledním roce zrušeno povolení kvůli nabytí plynu za účelem dalšího prodeje nebo z důvodu spáchání správního deliktu.⁷⁶ Celní úřad zruší povolení k nabytí plynu, elektřiny nebo pevných paliv bez daně pokud držitel povolení o zrušení povolení požádá, nabývá plyn bez daně převážně za jiným účelem než za účelem jeho dalšího prodeje, nebo držitel povolení opakovaně porušil zákaz dodání plynu FO nebo PO, která není držitelem

⁷¹ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, § 29 části čtyřicáté sedmé.

⁷² Tamtéž, § 9 odst. 10 části čtyřicáté páté, čtyřicáté šesté a čtyřicáté sedmé.

⁷³ Tamtéž, § 10 odst. 2 části čtyřicáté páté, čtyřicáté šesté a čtyřicáté sedmé.

⁷⁴ Tamtéž, § 10 odst. 3 části čtyřicáté páté, čtyřicáté šesté a čtyřicáté sedmé.

⁷⁵ Tamtéž, § 11 části čtyřicáté páté, čtyřicáté šesté a čtyřicáté sedmé.

⁷⁶ Tamtéž, § 14 odst. 2 a 3 části čtyřicáté páté, čtyřicáté šesté a čtyřicáté sedmé.

povolení, nebo mu byla opakovaně uložena pokuta za spáchání správního deliktu podle ZSVR.⁷⁷

Plátcí daní podávají u celních úřadů daňová přiznání a musí daň zaplatit do 25. dne po skončení zdaňovacího období.⁷⁸ Celní úřady mohou následně kontrolovat podle těchto celních dokladů, zda bylo clo či celní dluh řádně zaplacený a v opačném případě budou toto finanční plnění po konkrétním subjektu vymáhat.

Celním orgánům náleží také prošetření správních deliktů na úseku ekologických daní. Celní správa prošetřuje, zda PO nebo podnikající FO vedou příslušné evidence, nedodávají plyn, pevná paliva nebo elektřinu osvobozenou od daně jiné PO nebo FO, která není dražitelem takového osvobození od daně nebo zda tyto osoby jako dodavatelé plynu, pevných paliv nebo elektřiny vystavují daňové doklady nebo doklady o prodeji tohoto plynu, pevných paliv nebo elektřiny.⁷⁹ Celní úřad projednává tyto delikty v prvním stupni.⁸⁰

---

⁷⁷ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, § 15 části čtyřicáté páté, čtyřicáté šesté a čtyřicáté sedmé.

⁷⁸ Tamtéž, § 26 části čtyřicáté páté a čtyřicáté sedmé a § 25 části čtyřicáté šesté.

⁷⁹ Tamtéž, § 27 části čtyřicáté páté a čtyřicáté sedmé a § 26 části čtyřicáté šesté.

⁸⁰ Tamtéž, § 28 odst. 4 části čtyřicáté páté a čtyřicáté sedmé a § 27 odst. 4 části čtyřicáté šesté.

5 Souvztažnost celní a finanční správy (dělená správa) a souvztažnost v rámci celní unie

Mezi nejviditelnější a nejznámější činnosti celní správy patří kontrola dováženého a vyváženého zboží, celní prohlídky a vyměřování a výběr cla. Celní správa má pomocný podíl i na správě dalších daní, než o kterých píše, a jejím úkolem je i vymáhání nedoplatků u těchto daní. Kromě toho musí celní správa zajišťovat určité činnosti vnitřní organizace, nebo činnosti, jejichž provádění je uloženo právními předpisy. Jde o podpůrné procesy jako je personální agenda, vzdělávání celníků, ošacení celníků i civilních zaměstnanců celní správy či správa budov celní správy. Tyto činnosti spadají pod tradiční funkce celní správy, ale celní správa vykonává i funkce netradiční, které jsou jí uloženy právními předpisy.

Zvláštní, netradiční činnosti celní správy nejsou v ČR upraveny v ucelené podobě v rámci jednoho předpisu, ale tato úprava je značně roztržštěná do mnoha národních předpisů s různou právní silou.

Po vstupu ČR do EU získala celní správa nové kompetence, které nesouvisí jen s prováděním kontrolních činností ve vztahu k dovozu a vývozu zboží, ale i při pohybu zboží uvnitř ES, ochraně vnitřního trhu a dalších národních či evropských zájmů. V současnosti je celní správa jediný orgán, který vykonává meziresortní úkoly, a tak kontrolní činnost celních orgánů zasahuje i do činností resortu Ministerstva financí ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva zemědělství, Ministerstva dopravy a Ministerstva životního prostředí.⁸¹

Pojem souvztažnost můžeme definovat jako určitou spolupráci, určitý vzájemný vztah mezi subjekty, mezi činnostmi těchto subjektů. V tomto případě to znamená vzájemný vztah mezi celními orgány a orgány finanční správy. Příkladem souvztažnosti je ochrana budov či prostorů používaných finanční správou nebo celníky prováděná příslušníky celní správy, dohled celníků na pořádek v budovách na žádost finančních úřadů, celníci jsou oprávněni předvést osoby, které se nedostavily na výzvu finančního úřadu a v neposlední řadě příslušníci celní správy vybírají i nedoplatky na pokutách, které uložila Policie ČR nebo které uložil finanční úřad.⁸²

Celní orgány ČR jsou správci poplatků v rámci dělené správy, ke které je Celní správa ČR kompetentní na základě § 106 SŘ. Z tohoto ustanovení vyplývá, že orgány celní správy zajišťují vybírání peněžitých plnění, která vznikla bez vydání správního aktu ze zákona, nebo která byla uložena jinými správními úřady v řízení podle SŘ a které jsou příjmem státního

⁸¹ MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ, Lenka. *Clo*. Praha: ASPI, 2007. s. 380-382.

⁸² Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.

rozpočtu. Patří sem poplatky a sankce uložené na základě tzv. ekologických zákonů, jako jsou poplatky za odběry podzemních vod, za znečišťování ovzduší nebo za vypouštění odpadních vod nebo poplatky za odnětí zemědělské či lesní půdy a dále sem spadá správa pokut uložených v blokovém řízení Policií ČR nebo výběr kaucí za neuhrazené pokuty uložené Policií ČR. Podle zákona o pozemních komunikacích jsou celníci oprávněni kontrolovat zaplacení poplatků za užívání dálnic a rychlostních silnic. Dále podle zákona o silniční dopravě mohou kontrolovat dobu řízení vozidla, dobu bezpečnostních přestávek a doby odpočinku řidičů a jsou také oprávněni kontrolovat vozidla, přepravující nebezpečné zboží, a zda jsou dodrženy Dohody ADR.⁸³ Také jsou celníci oprávněni kontrolovat dodržování nejvyšší možné přípustné hmotnosti na nápravu a nejvyšší přípustnou hmotnost nákladního vozidla či jízdní soupravy.

Další spolupráci v rámci celní unie se zajišťuje prostřednictvím statistiky INTRASTAT. INTRASTAT představuje statistiku vyváženého a dováženého zboží mezi ČR a ostatními členskými státy EU.⁸⁴ Poprvé byl INTRASTAT představen v roce 1993, funguje na národní úrovni a slouží jako zpravodajský systém o transakcích uskutečněných mezi osobami v rámci společenství, jde o tzv. intrakomunitární obchod.⁸⁵ Sbíraná data jsou dále využívána a zpracovávána EUROSTATem, který je statistickým orgánem EU, ale informace využívají i další subjekty, jako jsou například profesní svazy kvůli hájení zájmů svých členů, národní banky pro sestavení platebních bilancí, ministerstva průmyslu a obchodu k provádění hospodářské politiky, popřípadě každý, kdo má zájem o obrat zahraničního obchodu a o obchodní bilance.⁸⁶ Výkazy do statistiky povinně měsíčně vypracovává každá PO nebo FO, která obchoduje s dalšími členskými státy EU a je registrována k DPH. INTRASTAT je spravován jak Českým statistickým úřadem (dále ČSÚ), tak i celní správou. Sběr výkazů pro INTRASTAT zajišťuje a provádí Generální ředitelství cel a příslušné celní úřady, které mimo jiné i kontrolují správnost, úplnost a pravdivost vykazovaných údajů.⁸⁷ ČSÚ jako správce statistiky z těchto vykazovaných údajů shromážděných celními úřady sestavují statistiku zahraničního obchodu.

Statistika INTRASTAT má přímý vliv na intrakomunitární obchod. Název statistika je zavádějící, INTRASTAT je i kontrolním systémem v oblasti odvodu DPH. Základ DPH je

---

⁸³ Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí – Accord Dangereuses Route.

⁸⁴ Portál Českého statistického úřadu [online]. [cit. 24. února 2013]. Dostupné na: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/intrastat_zakladni_informace>.

⁸⁵ ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva v 21. století*. Iuridicum Olomoucense, o.p.s., PF UPOL, 2011. s. 30.

⁸⁶ Tamtéž.

⁸⁷ MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ, Lenka. *Clo*. ASPI:Praha, 2007. s. 377.

v EU stejný, to samé se ovšem nedá říct o jeho sazbě v jednotlivých členských státech. Statistika INTRASTAT sbírá data prostřednictvím elektronického prohlášení, kterým se plátcí registrují k DPH a uvádějí tam povinné údaje. Pomocí těchto dokladů celní orgány zpětně kontrolují, zda nedošlo k daňovému úniku. Vzhledem k nepřítomnosti celníků na hraničních přechodech se zboží a zaplacená daň fakticky nemůže zkontrolovat hned při přechodu zboží před hranice, a proto se uplatňuje až následná kontrola. Kontrola probíhá tak, že ve statistice si celníci najdou doklady pro konkrétní zboží z místa odeslání a pro to samé zboží v místě určení a kontroluje se, zda byla daň opravdu zaplacená a jestli se od sebe vykázané údaje příliš neliší a zda tedy nedošlo k daňovému úniku.

V rámci ČR existuje projekt Ministerstva financí ČR, jehož představa je taková, že by se správa celní a daňová spojili v jedinou společnou správu a vytvořilo by se jedno Generální ředitelství daní a cel. Tento návrh byl projednán ve vládě, zatím ale neuspěl.

Závěr

Ve své bakalářské práci se zabývám celní správou jako správcem daní v ČR, analyzuji hierarchii a vývoj celní správy a zabývám se činností celní správy v souvislosti se správou ekologických daní, spotřebních daní a správou DPH.

Úvodní část práce jsem zaměřila zejména na představení pojmu celnictví, celních orgánů a jejich funkcí a komparaci starého a novelizovaného uspořádání celních orgánů. Funkce celnictví se po vstupu ČR do EU změnila a musí se uzpůsobovat novým úkolům a cílům, které přichází s harmonizací daní v EU, proto byla nutná i reforma v hierarchii celních orgánů a vnitřním uspořádání tohoto správního orgánu, což hodnotím pozitivně, jelikož došlo ke sjednocení v hierarchii s dalšími správními orgány.

V dalších kapitolách se věnuji již konkrétním daním a vztahu celních orgánů k nim. Jedním z hlavních úkolů celní správy je výlučná správa daní spotřebních a ekologických a částečná správa DPH (při dovozu). Po vstupu do EU se úkoly a funkce celní správy změnily, tradiční funkce výkonu kontroly na hranicích sice nevymizely, ale přesunuly se do pozadí a výluční místo v popředí nahradila správa daní. Celní správa je částečným správcem DPH při dovozu a výlučným správcem spotřebních a ekologických daní. V současné době je DPH jako nejdůležitější daň EU z hlediska příjmů plně harmonizováno s předpisy EU a celní orgány dohlíží nad odvodem této daně a zejména na to, aby nedošlo k daňovým únikům.

V oblasti ekologických a spotřebních daní jsou výlučnými správci daně celní orgány, zajišťují jejich správný odvod, provádí následné kontroly daňových přiznání a plní veškerou agendu týkající se těchto daní. Ale mají i specifické povinnosti, např. u daně z tabáku, kde funkci daňového přiznání plní tabákové nálepky, jejichž výhradním výrobcem a distributorem je celní orgán. Také u spotřebních daní jsou důležité daňové sklady, kde se uskládá zboží, které podléhá celnímu dluhu, ale neplatí se za něj clo. Celní orgány mají i funkci kontrolní a dohledovou u daní, které mohou zpětně zkontrolovat, zda bylo clo řádně zapláceno a zda jsou v pořádku příslušné dokumenty.

Samostatnou kapitolu jsem věnovala spolupráci celní správy s ostatními orgány státní správy. Se vstupem ČR do EU se na celní správu přeneslo mnoho dílčích povinností, jako vymáhání nedoplatků na daních, dohled nad přechodem zboží přes naše území, kontrola dováženého a vyváženého zboží, ale i mezinárodní spolupráce s ostatními členskými celními správami. Úzká spolupráce probíhá zejména s finančními orgány a ČSÚ v oblasti DPH

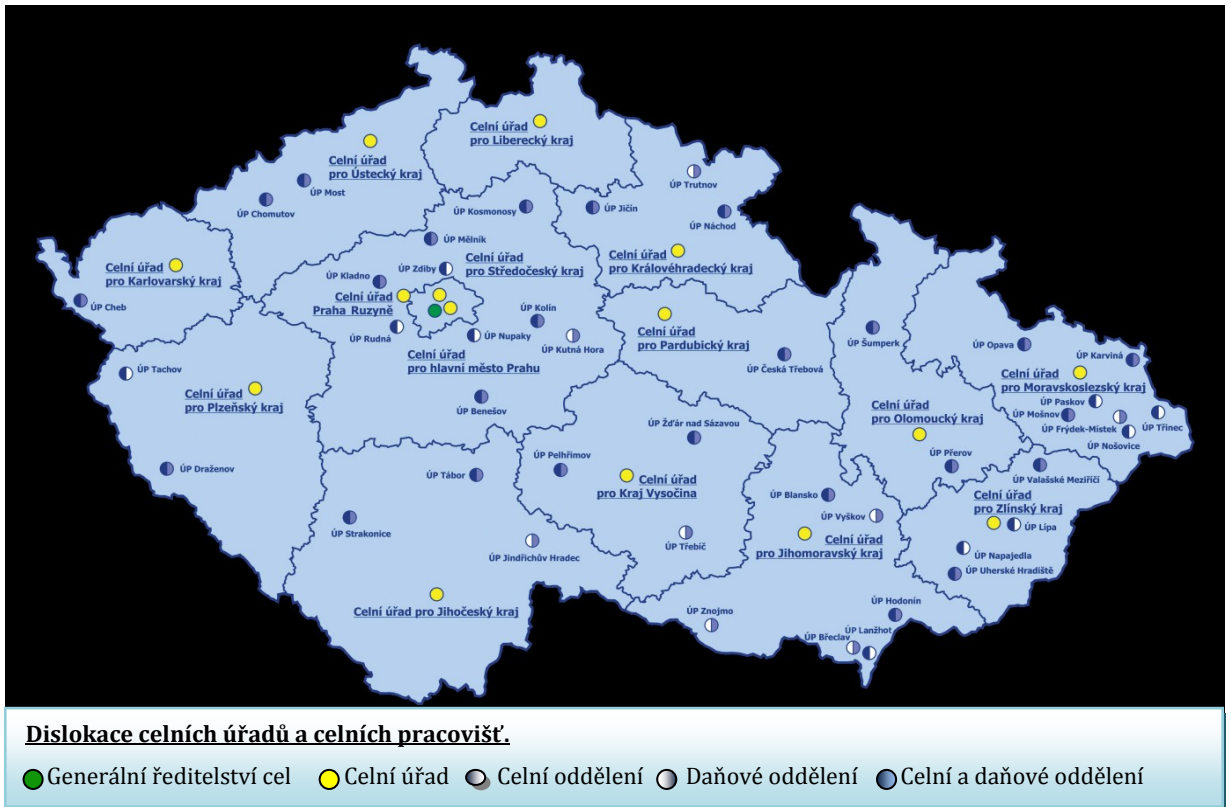

a v budoucnosti se bude jejich spolupráce ještě sbližovat, jak se bude oblast všech daní sjednocovat v rámci celé EU.

Podle mého názoru nová struktura celní správy směřuje správným směrem. Celní orgány nejsou u některých daní výlučným správcem (DPH), spolupracují s finančními orgány a nemyslím si, že činnosti těchto dvou správních orgánů jsou tak odlišné, aby nemohli fungovat jako jeden celek, jako jeden správní orgán, pod který by spadala správa všech daní. Ačkoli jsou celníci ozbrojeným sborem a příslušníci finančních orgánů jsou civilními zaměstnanci, vidím budoucnost celní správy v centralizaci a ve sjednoceném systému, který by zaštiťoval jeden správní orgán.

Přílohy

1. Mapa útvarů Celní správy ČR k 1. lednu 2013:

Zdroj: Celní správa České republiky, www.celnisprava.cz.

Seznam použitých zdrojů a literatury

Primární literatura:

- BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 6. upravené vydání. Praha: C. H. BECK, 2012. 519 s. ISBN 978-80-7400-440-7.
- GRŮŇ, Ladislav. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. aktualizované a doplněné vydání. LINDE Praha, 2009. 335 s. ISBN 978-80-7201-745-4.
- KÁRNÍK, Miroslav. *Clo a celní politika od A do Z*. 1. vydání. Olomouc, ANAG, 2012. 303 s. ISBN 978-80-7263-779-9.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2013*. 22. vydání. Grada Publishing, a.s., Praha, 2013. 272 s. ISBN 978-80-247-4643-2.
- MATOUŠEK, Pavel, SABELOVÁ, Lenka. *Clo*. 1. vydání. ASPI Wolters Kluwer, Praha, 2007. 480s. ISBN 978-80-735-7263-1.
- ŠPÍRKOVÁ, Taťána a kol. *Tendence daňového a celního práva ve 21. stol.* 1. vydání. Iuridicum Olomoucense: Právnická fakulta, Univerzita Palackého, 2011. 105 s. ISBN 978-80-87382-25-7.

Právní normy ČR:

- Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- Příloha č. 3 k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Seznam zboží podléhajícího snížené sazbě.
- Příloha č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Seznam služeb podléhající snížené sazbě.
- Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Evropské normy:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (modernizovaný celní kodex). Úř. věst. L 145, 4. června 2008.
- Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Úř. věst. L 256, 7. září 1987.

Internetové odkazy:

- Celní správa České republiky [online]. [cit. 1. února 2013].
Dostupné z: <www.celnisprava.cz>.
- Evropská komise - Evropský úřad pro boj proti podvodům [online]. [cit. 4. února 2013]. Dostupné z:
<http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/organisation_chart_en.pdf>.
- Portál celní a finanční správy [online]. [cit. 11. února 2013].
Dostupné z: <<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/284.html?year=0>>.
- Portál Českého statistického úřadu [online]. [cit. 24. února 2013].
Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/intrastat_zakladni_informace>.

Ostatní zdroje:

- Vlastní zápis autorky z přednášky JUDr. Pavla Matouška ze dne 19. září 2012 z předmětu Clo a celnictví 1.

Abstrakt

Bakalářská práce „Celní správa jako správce daní v České republice“ se zabývá charakteristikou celní správy, komparací hierarchie celních orgánů, správcovstvím daní a spoluprací celní správy s dalšími správními orgány.

Celní správa prošla modernizací hierarchického uspořádání, čímž se přiblížila k ostatním orgánům státní správy. Cílem modernizace bylo co nejvíce zjednodušit problematiku odvodu daní. Jedním z hlavních úkolů celní správy je výlučná správa daní spotřebních a ekologických a částečná správa DPH (při dovozu). V bakalářské práci je popsána činnost celních orgánů při správcovství těchto daní a jsou vymezeny jejich povinnosti a úkoly na tomto úseku. Práce se zabývá také úlohu celních orgánů při intrakomunitárním obchodu, dohledem nad odvodem daní a následnou kontrolou.

V závěru předkládané bakalářské práce autorka analyzuje získané poznatky, celkově hodnotí problematiku celní správy jako správce daní a zaujímá své vlastní stanovisko k dalšímu vývoji celní správy.

Abstract

The bachelor thesis „Customs Administration as a tax administrator in the Czech Republic“ deals with characteristics of the Customs Administration, comparison of the customs authorities, stewardship of tax and cooperation of the Customs Administration with other administrative authorities.

The Customs Administration has undergone modernisation of its hierarchical organisation and thus it came closer to other state administration bodies. The aim was to simplify the system of tax compliance. One of the main tasks of the customs administration is consumer tax administration and ecological tax administration and partially VAT administration (import). The thesis describes the activities of customs authorities in the stewardship of these taxes, defines their duties and responsibilities in this area and their role in intracommunity trade, levy taxes and follow-up.

The author in the final part of the thesis analyzes her acquired knowledge, generally evaluates problems of a customs administration as a tax administration and the author also express her opinion on the further development of customs administration.

Klíčová slova

celní správa, celní orgány, generální ředitelství cel, celní ředitelství, celní úřad, funkce celní správy, TAXUD, daň, DPH, daň z přidané hodnoty, daňová harmonizace, daň spotřební, daň ekologická, INTRASTAT, souvztažnost, celní unie

Key words

Customs Administration, customs authorities, General Directorate of Customs, customs Office, customs duty, function of the customs administration, TAXUD, tax, VAT, value added tax, tax harmonisation, excise tax, ecological tax, INTRASTAT, correlation, customs Union